Ἔτος 17ον — Ἐν ΑΘΗΝΑΙΣ τῇ 30 ΜΑΡΤΙΟΥ 1903 — Ἀριθ. 743

Ἐφημερὶς τῶν Κυριῶν

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ
ΣΥΝΤΑΣΣΟΜΕΝΗ ΥΠΟ ΚΥΡΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ
ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ
ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ
Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν Δρ. 5
Διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν Φρ.χ. 8

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ
27-ὁδὸς Πανεπιστημίου-27

Γραφεῖον ἀνοικτὸν καθ' ἑκάστην ἀπὸ 10—12 π. μ.

Πᾶσα παρατήρησις ἐπὶ τῆς ἀποστολῆς τοῦ φύλλου γίνεται δεκτὴ μόνον ἐντὸς ὀκτὼ ἡμερῶν.

Συνδρομηταὶ ἐγγράφονται εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς
Ἐφημερίδος τῶν Κυριῶν
καὶ παρὰ τοῖς βιβλιοπωλείοις Βίλμπεργ καὶ «Ἑστίας»

Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ δὲ παρ' ἅπασι τοῖς κ.κ. ἀντιπροσώποις ἡμῶν.

Σώματα πλήρη παρελθόντων ἐτῶν εὑρίσκονται παρ' ἡμῖν καὶ παρ' ἅπασι τοῖς κ.κ. ἀντιπροσώποις ἡμῶν.

Διὰ τὰ ἀνυπόγραφα ἄρθρ εὐθύνεται ἡ συντάκτις αὐτῶ
Κ" ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

Τὰ πεμπ ὑμενα ἡμῖν χειρόγραφα δημοσιευόμενα ἢ μὴ δὲ ἐπιστρέφονται. — Ἀνυπόγραφα καὶ μὴ δηλοῦντα τὴν διαμονὴν τῆς ἀποστελλούσης δὲν εἶν δεκτά.- Πᾶσα ἀγγελία ἀφορῶ εἰς τὰς Κυρίας γίνετα δεκτή

Αἱ μεταβάλλουσαι διεύθυν σιν ὀφείλουσι ν' ἀποστέλλωσ γραμματοσημον 50 λεπτῶ πρὸς ἐκτύπωσιν νέας ταινίας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Αἱ Ἑλληνίδες καὶ ἡ Ἐθνικὴ ζωή. Γ'. Οἱ πρῶτοι βασιλεῖς τῆς Ἑλλάδος (ὑπὸ κ. Πηνελόπης Παπαηλιοπούλου, πρώην Κυρίας τῆς Τιμῆς τῆς βασιλίσσης Ἀμαλίας).—Μεγαλοφυΐα Τρέλλα; (ὑπὸ δος Μαρίας Πινέλλη). — Τὸ νέον γυναικεῖον φόρεμα (ὑπὸ δος Μαρίας Πινέλλη).—Τὸ Νέον Συμπόσιον.—Χομένος πόθος(ποίημα ὑπὸ δος Γεωργακοπούλου). — Γυναικεία κίνησις.—Ἐπιφυλλίς· ἡ Ἀράχνη. Συνταγαί. Εἰδοποιήσεις

ΑΙ ΕΛΛΗΝΙΔΕΣ ΚΑΙ Η ΕΘΝΙΚΗ ΖΩΗ

Γ'.

Ἀφοῦ μίαν πρὸς μίαν ἀνεσκευάταμεν ὅλας τὰς κατηγορίας καὶ ὅλας τὰς μομφάς, τὰς ὁποίας τάξις ἀνδρῶν ἀρέσκεται νὰ ἀποδίδῃ εἰς τὰς Ἑλληνίδας, ἀφοῦ μὲ ἐπιχειρήματα, ληφθέντα ἀπὸ τὴν ἱστορικὴν ἐξέλιξιν τῆς γυναικείας δράσεως καὶ τῆς γυναικείας ζωῆς ἀπεδείξαμεν τὸ ἀνακριβὲς καὶ ἀστήρικτον αὐτῶν, καταλήγομεν εἰς ἓν συμπέρασμα ἐρωτηματικόν : Διατὶ τάχα οἱ κύριοι αὐτοὶ ἀρέσκονται τόσον νὰ ὑποτιμοῦν τὰς γυναῖκάς των, ἐνῷ φυσικὸν ἦτο νὰ εἶναι ὑπερήφανοι δι' αὐτὰς καὶ τὰς τυχὸν ἐλλείψεις των, τὰς ἐντελῶς ἀνθρωπίνας, νὰ ἐργάζωνται ὅπως διορθώσουν; Διατὶ νὰ βλέπουν καὶ νὰ μεγαλοποιοῦν τὰ μικρὰ τῶν συντρόφων καὶ μητέρων καὶ ἀδελφῶν των εἰς τὴν ζωὴν καὶ νὰ μὴ βλέπουν τὰ μεγάλα ἐλαττώματα καὶ τὰς ἐπιζημίους ἰδικάς των ἀτελείας ;

Διατὶ αὐτοί, οἱ ὁποῖοι ἔχουν ὅλους τοὺς νόμους καὶ ὅλα τὰ προνόμια καὶ ὅλας τὰς παραδόσεις καὶ τὰς κοινωνικὰς καὶ βιωτικὰς συνθήκας ὑπὲρ ἑαυτῶν, νὰ μένουν τόσον ὀπίσω εἰς τὸν πολιτισμὸν καὶ τόσον μακρὰν ἀπὸ τὰς ἀρχὰς τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς ἀληθείας ; Διατὶ ἀντὶ νὰ ἀναγνωρίζουν τὸ ὑπάρχον καλὸν καὶ νὰ ἀγωνίζωνται, ὅπως διὰ νόμων δικαίων καὶ λογικῶν καὶ διὰ μορφώσεως τῆς κοινῆς γνώμης καταλλήλως ἑδραιωθῇ τὸ κῦρος τῆς γυνακὸς καὶ προαχθῇ αὕτη εἰς παράγοντα οἰκογενειακῆς καὶ κοινωνικῆς εὐημερίας, νὰ προσπαθοῦν νὰ καταρρίπτουν τὸ γόητρόν της καὶ νὰ περιορίζουν τὴν εὐεργετικήν της δύναμιν ;

Εὐτυχῶς δὲν ζῶμεν πλέον εἰς ἐποχήν, καθ' ἣν ἡ ἀμάθεια καὶ ὁ μωρὸς θρησκευτικὸς φανατισμὸς ἔτασσαν τὴν γυναῖκα μεταξὺ τῶν μολυσμένων καὶ πονηρῶν ὄντων, τὰ ὁποῖα ὁ διάβολος μετεχειρίζετο διὰ νὰ ἀπομακρύνῃ τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ τὸν εὐθὺν δρόμον. Κατὰ συνέπειαν μισογύναι, ποτισμένοι ἀπὸ τὰς ἰδέας αὐτάς, δὲν ὑπάρχουν πλέον.

Ἄλλως τε τοιούτου εἴδους μισογυνισμὸν δὲν ἠμπορεῖ τις νὰ ἀποδώσῃ εἰς ἀνθρώπους, οἱ ὁποῖοι θαυμάζουν, ἐξυψώνουν καὶ ἀποθεόνουν τὰς γυναῖκας ἐθνῶν καὶ λαῶν, τὰς ὁποίας δὲν γνωρίζουν, ὑποτιμοῦν δὲ μόνον τὰς ἰδικάς των.

Μήπως λοιπὸν πάσχουν αὐτοὶ τὴν ξενολατρείαν καὶ τὸν μισοπατριωτισμόν, τὸν ὁποῖον ἀποδίδουν ἀκριβῶς εἰς τὰς Ἑλληνίδας ; Μήπως δι' αὐτοὺς κάθε πρᾶγμα ξένον εἶναι καλὸν καὶ θαυμαστὸν καὶ κάθε ἴδιον κακὸν καὶ μισητόν ; Ἢ μήπως ἀπὸ φθόνον διὰ τὴν παρατηρουμένην γυναικείαν πρόοδον καὶ ἀπὸ φόβον συναγωνισμοῦ εἰς τὰ διάφορα στάδια καὶ ἐπαγγέλματα, εἰς τὰ ὁποῖα μὲ τόσους ἀγῶνας καὶ μὲ τόσας δυσκολίας αἱ γυναῖκες ἀνοίγουν δρόμον, ζητοῦν νὰ θέσουν φραγμοὺς καὶ νὰ παρεμβάλουν προσκόμματα ;

Διότι ἐπὶ τέλους τί προεκάλεσε τὸ κατηγορητήριον τοῦ ἀρθρογράφου τῆς Ἀκροπόλεως, παρὰ ἡ δικαία καὶ λογικὴ καὶ νομιμωτάτη ἀπαίτησίς μας, ὅπως ἡ Κυβέρνησις μεριμνήσῃ περὶ νομοθετικῆς ἐργασίας, δι' ἧς, ἐν μέτρῳ δικαιοσύνης, νὰ προστατεύωνται καὶ αἱ γυναῖκες κατὰ τῶν ἀδικιῶν ἀτελοῦς καὶ ἀστόργου νομοθεσίας ; Καὶ πλέον συγκεκριμένως τί ἄλλο ἐφαίνετο ἐπικείμενον νὰ ἐπιτευχθῇ ἐπὶ

τοῦ παρόντος διὰ τῶν ἐνεργειῶν μας, παρὰ τὸ δίκαιον μέτρον τῆς παραστάσεως τῆς γυναικὸς ὡς μάρτυρος εἰς τὰς συμβολαιογραφικὰς καὶ ἀστικὰς πράξεις,ὡς καὶ τὸ τῆς κηδεμονίας τῶν ὀρφανῶν παιδιῶν ἀπὸ συγγενεῖς γυναῖκας, ἐνῷ σήμερον τὸ προνόμιον τῆς κηδεμονίας ἔχουν οἱ ἄνδρες ;

Καὶ εἰς πρᾶγμα τόσον φυσικῶς δίκαιον καὶ ὀρθόν, εἰς δικαίωμα τὸ ὁποῖον ἔχει σήμερον ὁ τελευταῖος τῶν ἀμαθῶν χειρωνάκτων καὶ τῶν ἀγροίκων ἀνδρῶν τῶν τριόδων, ἦτο ἀπαίτησις μεγάλη καὶ τολμηρὰ καὶ παράλογος καὶ ἀντιβαίνουσα εἰς τὸν γυναικεῖον προορισμὸν καὶ τὴν γυναικείαν φύσιν νὰ δύναται καὶ ἡ Ἑλληνὶς νὰ ἔχῃ μέρος; Εἰς ζήτημα ἀκριβῶς στοργῆς καὶ προστασίας τῆς παιδικῆς ἡλικίας, εἰς ζήτημα δικαιώματος σχεδὸν μητρικοῦ, εὑρέθη ἄνδρας Ἕλλην καὶ ἀξιῶν μάλιστα νὰ κατέχῃ θέσιν μεταξὺ ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι δύνανται νὰ ὑποδεικνύουν καὶ νὰ ἐπιβάλλουν τὰ καλὰ καὶ τὰ ὀρθὰ καὶ τὰ δίκαια, ὁ ὁποῖος ἐξανέστη καὶ διεμαρτυρήθη καὶ ἐζήτησεν, οὔτε πολύ, οὔτε ὀλίγον, τὴν κεφαλὴν τῆς γυναικὸς τῆς Ἑλλάδος ἐπὶ πίνακι.

Καὶ διὰ νὰ δικαιολογήσῃ τὴν ἀδικαιολόγητον καταφοράν του, ἐπενόησε τόσας συκοφαντίας καὶ ἐτόλμησε νὰ παραστήσῃ τὰς Ἑλληνίδας χειροτέρας καὶ ἀπὸ τὰς γυναῖκας τῶν Ζουλοῦ ; Καὶ ἤντλησε τὰ παράλογα καὶ ἀνύπαρκτα ἐπιχειρήματά του, ἀπὸ ποῦ ; ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴν οἰκογένειαν ; ἀπὸ τὸ ἄδυτον τῆς ἑστίας, ἧς φύλαξ καὶ φρουρὸς φυσικὸς εἶναι ἡ γυνή ; ἀπὸ τὸ σχολεῖον, εἰς τὸ ὁποῖον αὐτὴ τόσας ἔχει ἕως τώρα παιδαγωγήσει γενεάς ; ἀπὸ τὴν δρᾶσίν της τὴν φιλανθρωπικὴν ἢ τὴν ἐπιστημονικήν, ἢ τὴν κοινωνικήν, ἢ τὴν ἐθνικὴν ἐν γένει ;

Ἀπεδείξαμεν ὅτι οὔτε ἰδέαν κἂν ἔχῃ ὁ γράψας ὅλων αὐτῶν τῶν σημείων καὶ τῶν κέντρων, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἐκπέμπεται ζωηρὸν καὶ ὡραῖον καὶ θελκπερὸν τὸ φῶς τῆς γυναικείας ψυχῆς.

Ἀλλ' ἐλησμονήσαμεν,ὅτι ὁ ἴδιος ὁμολογεῖ ὅτι τὰς μελέτας καὶ τὰ συμπερασματά του τὰ συνήγαγεν ἀπὸ τοὺς τέσσαρας δρόμους. Ἐκεῖ εἰς τὴν ὁδὸν Ἑρμοῦ καὶ Σταδίου ἤκουσε τὰς γυναῖκας νὰ ὁμιλοῦν γκλλικά, ἐκεῖ τὰς ἤκουσε νὰ ἐκθέτουν ἰδέας ἐπιπολαιότητος καὶ νὰ ὁμιλοῦν διὰ τὰ après midi καὶ τὰ χρώματα τῶν φορεμάτων των. Ἐκεῖ ἀντελήφθη ὅτι τὸ μητρικὸν αἴσθημα εἶναι δι' αὐτὰς πρᾶγμα ἀνύπαρκτον καὶ ὅτι κανὲν ἄλλο αἴσθημα, οὔτε τιμῆς, οὔτε σεμνότητος, οὔτε αἰδοῦς χρωματίζει τὰ πρόσωπα των, πλὴν τοῦ τεχνητοῦ, τὸ ὁποῖον προμηθεύονται ἀπὸ τὸ μυροπωλεῖον τῆς κ. Στίνη.

Εἶνε εὐτύχημα ὅτι ἡμεῖς δὲν κρίνομεν τοὺς ἄνδρας, οὔτε ἀπὸ τὴν δρᾶσίν των εἰς τοὺς τέσσαρας δρόμους, οὔτε ἀπὸ τὰς ἀτελειώτους διημερεύσεις των εἰς τὰ καφενεῖα καὶ τὰ ζαχαροπλαστεῖα, καὶ τὰς λέσχας, οὔτε ἀπὸ τὰ **σοβαρὰ** ζητήματα, εἰς τὰς ἐπιλύσεις τῶν ὁποίων ἀσχολοῦνται εἰς τὰ κέντρα αὐτά. Καὶ εἶναι ἀκόμη εὐτύχημα, ὅτι ἀφίνομεν νὰ ὁμιλοῦν καὶ εἰς τὰ πνεύματα καὶ εἰς τὴν καρδιάν μας τὰ ἔργα καὶ αἱ πράξεις τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι εἰς κἄτι εἰργάσθησαν καὶ κἄτι ἔκκμαν καὶ κάμνουν εἰς τὸν τόπον αὐτόν.Καὶ ὅτι δὲν θυσιάζομεν τοὺς πολλοὺς εἰς τοὺς ὀλίγους καὶ δὲν χάνομεν τὴν ἐλπίδα καὶ τὸ θάρρος μας καὶ τὴν διάθεσίν μας πρὸς τὸ καλόν, καὶ ὅταν ἀκόμη ἀπὸ τοὺς ὀλίγους αὐτούς, οἱ ὁποῖοι τίποτε δὲν ἔχουν νὰ ἐπιδείξουν εἰς τὸ ἐνεργητικόν των, προβάλλουν ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν μερικοὶ αὐθαδέστεροι τῶν ἄλλων καὶ ζητοῦν νὰ ταπεινώσουν καὶ ἐξευτελίσουν, ὅ,τι ὑπάρχει ὡραῖον καὶ ὑψηλὸν καὶ εὐγενὲς εἰς τὸν τόπον μας.

ΟΙ ΠΡΩΤΟΙ ΒΑΣΙΛΕΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ὁ Βασιλεὺς μὴ γνωρίζων τὰς διαθέσεις τοῦ λαοῦ του, μετὰ τὴν ἀποτυχίαν τῆς ἐν Θεσσαλίᾳ ἐκστρατείας, καὶ κλίνων μᾶλλον νὰ πιστεύῃ ὅτι ὁ λαὸς βαρέως φέρων τὸ πρᾶγμα, ἴσως αἰτιᾶται καὶ Αὐτὸν ἐπὶ τούτῳ, ἀπηυδηκὼς καὶ σύννους ἐπανέκαμπτεν ἐκ τοῦ περιπάτου. Ἦτο σχεδὸν νὺξ ὅτε ἔφθασε μετὰ τῆς συνοδείας του τὴν διασταύρωσιν τῆς ὁδοῦ Αἰόλου καὶ Σταδίου. Τότε εἷς τῶν ἱπποκόμων παρετήρησε τὸ πλῆθος τὸ πληροῦν τὴν ὁδὸν μέχρι τῆς ἐκκλησίας τῆς Χρυσοσπηλαιωτίσης καὶ εἰδοποίησε τὸν συνοδεύοντα Ὑπασπιστήν. Οὗτος δὲ ἐκλαβὼν ἐπίσης τὴν συνάθροισιν ταύτην τοῦ λαοῦ, ὡς σκοποῦσαν τὴν ἔκφρασιν ἀποδοκιμασίας πρὸς τὸν Ἄνακτα, παρεκάλεσεν Αὐτὸν νὰ ὀπισθοδρομήσῃ, καὶ διὰ πλαγίας τινὸς ὁδοῦ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὰ Ἀνάκτορα. Ἀνεφάνη τότε ὁ ὡραῖος χαρακτὴρ τοῦ Βασιλέως Ὄθωνος. Πάντοτε γενναῖος εὐθύς, εἰλικρινής, ἀτάραχος εἰς τοὺς προσωπικούς κινδύνους. μόνον μέλημα ἔχων τοῦ Ἔθνους τὴν ἀνύψωσιν,ἀπήντησεν εἰς τὸν ὑπασπιστήν,ὅτι καθῆκόν Του εἶνε νὰ μάθῃ αὐτοπροσώπως ἀπὸ τὸν λαὸν τί ζητεῖ, τί τὸ παράπονόν του. Διέταξε μόνον νὰ συνοδευθῇ ἡ Βασίλισσα μετὰ τῆς κυρίας Της ἐπὶ τῶν τιμῶν διὰ τῆς πλαγίας ὁδοῦ εἰς τὰ Ἀνάκτορα. Ἡ Βασίλισσα, μολονότι φύσει δειλή, δὲν ἐδέχθη νὰ μὴ συμμερισθῇ τὸν κίνδυνον, ἂν ὑπῆρχε τοιοῦτος, καὶ οὕτω πάντες ἐπροχωρήσαμεν ταχθέντες εἰς ἄμυναν ὡς ἐν πολέμῳ. Ἡ Βασίλισσα μετὰ τῆς Κυρίας Της ἐν τῷ μέσῳ, προηγουμένου τοῦ Βασιλέως μεθ' ἑνὸς ὑπασπιστοῦ καὶ ἀκολουθούντων τῶν ἐπιλοίπων ἀνὰ δύο, μὲ τὴν χεῖρα ἐπὶ τῶν πιστολίων των, εὑρισκομένων πάντοτε ὑπὸ τὸ ἐφίππιον τῶν συνοδευόντων τὸν Βασιλέα. Ἀπεστάλη δὲ ὁ διαγγελεὺς Δρᾶκος πρὸς τὰ ἐμπρός, ὡς ἀνιχνευτής. Ὁ Δρᾶκος ἠρώτησε τὸν πρῶτον τυχόντα, διατί ἡ συνάθροισις αὕτη. Νά ! νὰ ἀπεκρίνατο οὗτος εἰς τὴν ἁπλοϊκὴν γλῶσσάν του — θὰ φωνάξουμε *Ζήτω τοῦ Βασιλιᾶ* ποῦ εἶνε παλληκαρᾶς.—

Τὸ θέκμα ἦτο ἐκτάκτως συγκινητικόν, διότι ἀντιληφθέντες οἱ πλησίον τὴν ἐρωταπόκρισιν ταύτην ἀνεγνώρισαν ἐκ τῆς στολῆς του τὸν Δρᾶκον, καὶ βέβαιοι, ὅτι ὁ Βασιλεὺς ἕπεται, ὥρμησαν φρενιτιωδῶς ζητωκραυγάζοντες. Ἐκύκλωσαν τὸν Βασιλέα καὶ τὴν Βασίλισσαν, ἠσπάζοντο τὴν φουστανέλαν τοῦ Ὄθωνος καὶ τὴν ἀμαζόνα τῆς Ἀμαλίας, ἀπεχώρησαν αὐτοὺς τῆς συνοδείας των, καὶ ἐν θριάμβῳ τοὺς ὡδήγουν πρὸς τὰ Ἀνάκτορα. Μεγάλη δὲ ἀναστάτωσις ὑπῆρξεν εἰς τὰ Ἀνάκτορα. Ἀκούοντες τὴν βοὴν καὶ τὸν ἀλλαλαγμὸν τοῦ λαοῦ ἐρχόμενον πρὸς τὰ ἐκεῖ, ὑπέθεσαν πραξικόπημά τι καὶ ἔκφρασιν δυσμενείας πρὸς τὸν Βασιλέα. Πάραυτα διετάχθη ὑπὸ τοῦ Αὐλάρχου Γαρδικιώτη Γρίβα ἡ παράταξις τῆς φρουρᾶς ὑπὸ τὰ περιστύλια, ἐκλείσθησαν αἱ θύραι, ἔφιπποι χωροφύλακες ἀπεστάλησαν πρὸς ὅλας τὰς

διευθύνσεις, ὅπως εἰδοποιήσουν τὸν Βασιλέα περὶ τῶν διατρεχόντων.

Οἱ ὑπασπισταὶ ἔρθανον ἀσθμαίνοντες ἐκ τῶν διαφόρων συνοικιῶν, ὅπου κατῴκουν, καὶ οἱ ὑπηρέται τῶν Σταύλων ὡπλισμένοι κατελάμβανον τὴν ὄπισθεν θύραν τοῦ κήπου. Ὅτε πλέον ὁ λαὸς πλησιάσας, ἔχων ἐν τῷ μέσῳ τοὺς Βασιλεῖς, ἐγέμισεν ὅλην τὴν Πλατεῖαν τῶν Ἀνακτόρων καὶ ἐγένετο γνωστόν, ὅτι οὐδὲν τὸ ἀπευκταῖον ὑπῆρχε, ἠνοίχθησαν αἱ θύραι, ἡ Φρουρὰ ἐχαιρέτισε κατὰ τὸ σύνηθες, καὶ ὁ λαὸς εἰσορμήσας κατέκλυσε πάντας τοὺς διαδρόμους τῶν Ἀνακτόρων καὶ ἐν μέθῃ πλέον ἐνθουσιασμοῦ εὑρισκόμενος ἐπέμενε νὰ φέρῃ τοὺς Βασιλεῖς μέχρι τῶν ἰδικιτέρων δωματίων των.

Ὁ Γαρδικίωτης μὲ τοὺς ὑπασπιστάς, γνωρίζων τὴν γλῶσσαν τοῦ λαοῦ, κατώρθωσε μετὰ κόπου νὰ ἐλευθερώσῃ τοὺς Βασιλεῖς τῆς γλυκείας αὐτῆς στενοχωρίας.

Οἱ δυστυχεῖς ἔκτοτε δὲν ἐγεύθησαν τοιαύτης εὐχαριστήσεως. Ἀξιοσημείωτον δὲ γεγονὸς παρετηρήθη ἐπὶ κατοχῆς τότε. Ὅτι ὅσον εἰς τὸ 1850 κατὰ τὸν ἀποκλεισμὸν τῶν λιμένων οἱ Ἄγγλοι ἐφέροντο σκληρῶς καὶ ἀπηνῶς πρὸς τὰς Ἀρχὰς καὶ τὰ ζωγρούμενα μικροπλοιάρια καὶ τοὺς ἐμποροπλοιάρχους, τόσον εἰς τὸ 1854 δὲν ἔδιδον σημεῖα ζωῆς, ἐστρατοπεδευμένοι εἰς Πειραιᾶ ἐν πλήρει ἡσυχίᾳ. Τοὐναντίον οἱ Γάλλοι ὅσον εἰς τὸ 1850 ὑπερήσπισαν τὰ δίκαια τῆς Ἑλλάδος, τόσον κατὰ τὸ 1854 ἐφάνησαν τραχεῖς καὶ ἀδιάλλακτοι, διερχόμενοι τὴν πόλιν Ἀθηνῶν ἔφιπποι, μὲ προτεταμένα τὰ ὅπλα καὶ τὸν δάκτυλον ἐπὶ τῆς σκανδάλης, ἐπιδεικτικῶς διαβαίνοντες ὑπὸ τὰ παράθυρα τῶν Ἀνακτόρων. Ἤκιστα δὲ ἀβρόφρονες πρὸς τὰς Ἀρχὰς τοῦ τόπου, ἐπιβαλλόμενοι ἀτόπως, εἴλκυσαν τὴν ἀγανάκτησιν πάντων, καὶ ἔχασαν τὴν φήμην τὴν διακοσμοῦσαν τὸ Γαλλικὸν Ἔθνος ἐπὶ λεπτότητι τρόπων καὶ ἱπποτικῶν αἰσθημάτων. Δυστυχῶς ὅμως δὲν περιωρίσθη τὸ κακὸν εἰς τὴν ἔλλειψιν ἀβροφροσύνης καὶ τρόπων λεπτῶν, ἀλλὰ διὰ τῆς ἀμελείας καὶ τῆς ἀσυγχωρήτου ὀλιγωρίας τῶν διοικούντων τὰ γαλλικὰ στρατεύματα εἰσεχώρησεν ἡ χολέρα εἰς τὰς Ἀθήνας, ἐρημώσασα αὐτὰς ἐντὸς εἴκοσι ἡμερῶν.

Καὶ εἰς «τὰ ἀλησμόνητα τῆς Βασιλείας Ὄθωνος» ὁ γράψας ἐν τῇ Ἀστραπῇ ἐλησμόνησε τὴν ὡραιοτέραν σελίδα τοῦ βίου τοῦ Βασιλικοῦ αὐτοῦ ζεύγους.

Ὁ Βασιλεὺς καὶ ἡ Βασίλισσα ἐφέρθησαν κατὰ τὸ διάστημα τῆς χολέρας, ὡς οὐδὲ πατὴρ καὶ μήτηρ πρὸς τὰ τέκνα των. Οὐδεὶς φόβος, οὐδεμία προφύλαξις. Οἱ θεράποντες οἱ κατοικοῦντες μὲ τὰς οἰκογενείας των εἰς τὰς διαφόρους συνοικίας τῆς πόλεως ἤρχοντο καθ' ἑκάστην πρωΐαν διὰ τὴν ὑπηρεσίαν των, χωρὶς νὰ ὑποβληθῶσιν εἰς οὐδεμίαν ἐξέτασιν. Εἶχε μόνον ὁρισθῇ τὸ ἀνώγειον τοῦ Βασιλικοῦ Φαρμακείου (νῦν Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν) ἐπιπλωθὲν καταλλήλως ὡς Νοσοκομεῖον τῶν τυχὸν προσβληθησομένων ἐκ χολέρας θεραπόντων.

Οἱ Βασιλεῖς ἐξηκολούθουν τακτικῶς τὸν περίπατόν των ἔφιπποι, διαβαίνοντες τὴν πόλιν διὰ τῆς ὁδοῦ Ἑρμοῦ καὶ Αἰόλου, αἵτινες παρουσίαζον λυπηρότατον θέαμα, ἔρημοι διαβατῶν καὶ μόνον, ἀστυνομικῶν τινῶν ὑπαλλήλων ἐκτελούντων τὸ θλιβερὸν καθῆκον, νὰ σφραγίζωσι τὰ ἐμπορικὰ καταστήματα, ὧν οἱ Κύριοι δὲν ὑπῆρχον πλέον καὶ νὰ τοιχοκολλῶσι τὴν εἰδοποίησιν ὅτι δὲν ὑπάρχει καὶ κληρονόμος αὐτῶν. Οἱ Βασιλεῖς διὰ τῆς ὁδοῦ Ἑρμοῦ καὶ Αἰόλου τακτικῶς μετέβαινον εἰς τὸν Ἐλαιῶνα, ὅπου ἐπίσης τὸ θέαμα δὲν ἦτο ὀλιγώτερον ἀλγεινόν. Ἐκεῖ ὑπὸ τὰς ἐλαίας ἦσαν ὡς στρατοπεδευμένοι πλῆθος οἰκογενειῶν, αἵτινες δὲν εἶχον τὰ μέσα νὰ ἀπέλθωσι τῶν Ἀθηνῶν, ὡς ἔπραττον αἱ εὐποροῦσαι. Ἐκεῖ οἱ Βασιλεῖς ἔκκμναν τὰ χρέη ἰατρῶν καὶ νοσοκόμων. Ἀφιππεύοντες ἐπλησίαζαν τοὺς πάσχοντας καὶ ἂν τὰ συμπτώματα ἐφαίνοντο χολερικὰ διέτασσον τὴν εἰς τὸ Νοσοκομεῖον εἴσοδόν των, ὅπου μετεφέροντο δι' ἀγορᾶς ἁμάξης, ἐπὶ τούτῳ σταθμευούσης, διατταγῇ τοῦ Βασιλέως εἰς τὰ πρόθυρα τοῦ Ἐλαιῶνος. Διένεμον δὲ πάντοτε χρηματικὰς βοηθείας. Εἰς δὲ τοὺς ἐκ κακῆς κράσεως ἀδυνάτους καὶ ἀδιαθετοῦντας ἔφερον οἶνον, γάλα, ἄρτον καὶ πολλάκις καφὲ ἐντὸς φιαλῶν ἐκ τῆς γειτνιαζούσης ἐπαύλεώς των.

Καὶ ὅταν ἀκόμη τὰ δελτία τῶν ἰατρῶν ἐσημείωναν διακόσια πενῆντα θύματα καθ' ἑκάστην, δὲν ἔπαυσαν νὰ διαβαίνωσι τὴν πόλιν, συναντῶντες συχνάκις τὰς μακρὰς φορτηγοὺς ἁμάξας, μὲ συσωρευμένους τοὺς νεκρούς, προηγουμένου τοῦ ἱερέως καὶ θλιβερῶς ψιθυρίζοντος τὴν νεκρώσιμον ἀκολουθίαν.

Καὶ ὅταν οἱ κάτοικοι τῶν Ἀθηνῶν ἐν ἀπελπισίᾳ ἐπεκαλέσθησαν τὴν Θείαν εὐσπλαχνίαν καὶ μεγαλοπρεπὴς λιτανεία ἐτελέσθη, διαβᾶσα καὶ ἐνώπιον τῶν Ἀνακτόρων, ὅπου κατὰ τὴν Ἐκκλησιαστικὴν συνήθειαν ἐστάθμευσεν ἐπ' ὀλίγον, ὅπως καὶ εἰς πάσας τὰς πλατείας, οἱ Βασιλεῖς κατελθόντες μετὰ τῶν Αὐλικῶν καὶ τῶν θεραπόντων ἠσπάσθησαν τὸ Εὐαγγέλιον καὶ τὴν χεῖρα τοῦ Ἱερέως, ἀναμιχθέντες εἰς τὸ πλῆθος καὶ μετ' αὐτοῦ προσευχόμενοι.

Ταῦτα ὤφειλε νὰ ἀναφέρῃ ὁ γράψας ἐν τῇ Ἀστραπῇ, καὶ χρυσοῖς γράμμασι νὰ ἀναγράψῃ.

Ἐπίσης χρυσῆν σελίδα ὀφείλει πᾶς ἱστοριογράφος νὰ ἀφιερώσῃ εἰς τὸν Ἑλληνικὸν λαὸν ἐπὶ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης,καθ' ἣν ὅλαι αἱ συμφοραὶ ἐνέσκηψαν ἐπὶ τοῦ Ἔθνους : ἡ δυσμένεια τῶν Μεγάλων Δυνάμεων, ἡ χολέρα, ὁ πόλεμος εἰς τὰ ὑπόδουλα μέρη, ἡ ἐκ τούτου πεῖνα καὶ δυστυχία τῶν κατοίκων καὶ ἐκτὸς καὶ ἐντὸς τῆς Ἑλλάδος. Καὶ ἐν τούτοις ὁ εὐγενὴς λαός, σώφρων καὶ νομοταγὴς ὑπέστη πάντα τὰ δεινὰ ταῦτα ἐν ὑπομονῇ καὶ καρτερίᾳ περιπτυχθεὶς τὸν Βασιλέα του καὶ καλῶς διαγνώτας, ὅτι οὗτος εἶναι ἡ ἄγκυρα καὶ ἡ δόξα τῆς Πατρίδος.

Πηνελόπη Παπαηλιοπούλου

ΜΕΓΑΛΟΦΥΙΑ ΤΡΕΛΛΑ

«Μεγαλοφυΐα εἶναι ἐκφύλισμα φρενοβλαβείας, εἶνε ὕπαρξις ἐκ τοῦ συνόλου τῆς ἐπιληψίας, ἀλλ' ὄχι γνησία». Διὰ τῆς παραγράφου του αὐτῆς ὁ Lombroso διετάραξε τὸν κόσμον τῶν λογίων, ὅσον ὁ Darvin διὰ τῆς διδασκαλίας του τὸν κόσμον τῆς δοξασίας. Καὶ εἶνε ἤδη πολὺ ὅτι δὲν ἐδόθη μέχρι τοῦδε ἡ κατάλληλος ἀπάντησις εἰς τὴν πρὸς τὰς ἐξοχότητας τῆς ἀνθρωπότητος τοιαύτην ὕβριν. Δὲν εἶνε ὁ μόνος, ὅστις ἐξέφρασε τοῦ εἴδους τούτου σκέψεις, καὶ ἄλλοτε διεπραγματεύθησαν τὸ ζήτημα, ἀλλὰ μετὰ περισκέψεως. Ὁ Ἀριστοτέλης π. χ. λέγει : Δὲν ὑπάρχει μέγα

πνεῦμα τὸ ὁποῖον νὰ εἶνε ἐντελῶς ἀπηλλαγμένον σχετικοῦ τινος βαθμοῦ τρέλλας, καὶ ὁ Réveillé-Parisé καὶ ὁ Moreau de Tours προσέτι, ἀλλὰ πάντοτε ἐξετάζοντες τὴν διαφοράν, τὴν ὑπάρχουσαν μεταξὺ τρέλλας καὶ μεγαλοφυΐας διαφοράν.

Μολαταῦτα ὁ Lombroso, ὅστις ἔγεινε πρόξενος τόσης συγχύσεως καὶ τὸν ὁποῖον δὲν δύναταί τις νὰ δικαιολογήσῃ, εἰς περιστάσεις τινὰς μάλιστα, δὲν εἶναι ἀνάξιος συζητήσεως. Ὑπῆρξάν τινες τῶν λογίων, ἀναγνωρίζοντες εἰς τοὺς λόγους του καί τι ὀρθόν, καὶ ἔγεινεν ἀπόπειρα πρὸς στιγμὴν ὅπως ἀποδειχθῇ τὸ μέγα πνεῦμα ὥς τι μὴ ἔχον τὴν ἀρχήν του ἀπὸ κανονικοῦ καὶ ὑγιοῦς, ἀλλ' ὑπῆρξε καὶ ἄλλη μερὶς ἥτις ἀπεδείκνυε τὴν μεγαλοφυΐαν ὡς τελείαν τοῦ νοὸς διαύγειαν. Ἔλειψεν ὅμως διὰ τὴν προϋπόθεσιν ἡ ἐντελὴς γνωμοδότησις.

Θεωρῶν τις τὴν μεγαλοφυΐαν ὥς τι ἀντικανονικόν, ὥς τινα μυστηριώδη ἐξαιρετικὴν δύναμιν, μὴ ἀναγομένην εἰς τὰ τῆς ἀνθρωπίνης πνευματικῆς ἱκανότητος, τότε βέβαια μετατρέπει τὸ λογικὸν εἰς παράλογον καὶ πάσχον. Μία ἀνάλυσις ὅμως τοῦ ἐγκεφάλου ἀποδεικνύει, ὅτι δὲν παρουσιάζεται οὗτος διάφορος παρὰ τοῖς μὲν καὶ τοῖς δέ, ὅτι οἱ διὰ τὴν πνευματικὴν ἱκανότητα χρησιμεύοντες κρίκοι εἶνε εἰς ὅλους ἡ αὐτὴ ἄλυσις συνεχομένη, ὅτι δὲν χωρίζονται ἀποτόμως ἀπ' ἀλλήλων, εἰς τοὺς παράφρονας, εἰμὴ μόνον, ὅτι ἡ τοῦ μεγάλου πνεύματος ἱκανότης φθάνει εἰς ἀνώτερον τοῦ κοινοῦ νοὸς βαθμόν, ἐνῷ εἰς τὴν φρενοβλάβειαν ὁ τελευταῖος κρίκος φαίνεται ἀποτόμως χωριζόμενος τῶν λοιπῶν. Ὅτι φρενοβλαβεῖς ἐξέφερεν εἰς δεδομένας στιγμάς, λαμπρὰς ἰδέας δὲν ἠμπορεῖ νὰ τὸ διαψεύσῃ τις πρὰ ἐπιληπτικῶν ὅμως ἐν καιρῷ τῆς ψυχολογικῆς των παθήσεως δὲν ἐφάνη εἰσέτι ἀξιοσημείωτόν τι. Ἀλλὰ τώρα παρουσιάζεται ἡ ἐρώτησις: αἱ παρὰ τοῖς πάσχουσι τὸ πνεῦμα παρατηρούμεναι πνευματικαὶ δράσεις εἶνε ἀντανάκλασις νέα τοῦ ἐγκεφάλου, ἢ περίσσευμα τῶν ἤδη ἐν αὐτῷ ἰδεῶν, ἢ ἀπόδειξις ἀνωμάλου λειτουργίας αὐτῆς τῆς παθήσεως; Ἐὰν ἐπεχείρει ν' ἀπαντήσῃ τις ἐπ' ἀγαθῷ τοῦ ὑγιοῦς πνεύματος παρουσιάζονται περιπτώσεις, κατὰ τὰς ὁποίας σκέψεις τινὲς τοῦ Lombroso φαίνονται ὀρθαί, ἀλλὰ δὲν ἀρκεῖ ἡ θεωρία πρὸς παραδοχήν, ἀπαιτεῖται συγκεκριμένη ἔρευνα πρὸς ἀπάντησιν.

Εἶχον ἐξετάσει πάντοτε διάφορα γεγονότα καὶ ἀνωμαλίας, αἵτινες ἐσημειοῦντο εἰς ἔξοχα πνεύματα. Ὁ νευρολόγος Loedenfelw ἀφῆκε τὸ σύστημα τοῦτο καὶ ἐτράπη νέαν ὁδόν. Δὲν ἀρκεῖ νὰ ἐξετάζωνται μόνον ἐλλείψεις, ἐὰν θέλῃ νὰ διεισδύσῃ τις εἰς τὸν μεταξὺ μεγαλοφυΐας καὶ φρενοβλαβείας χῶρον, ἀλλ' ὅλος ὁ βίος τοῦ μεγαλοφυοῦς, ὅπως ἐκφέρῃ ἰδέαν διὰ τὴν τυχὸν φαινομένην διατάραξιν τοῦ νοός. Ἀλλὰ καὶ τοῦτο δὲν ἀρκεῖ· παρουσιάζεται καὶ πάλιν ἐνίοτε ἡ ἐρώτησις, εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν πόθεν ἦλθεν ἡ διατάραξις; Ἔγεινεν ἀνάγκη νὰ ζητηθῇ ἐν σῶμα, σύνολον μεγαλοφυῶν, ἐργασία πολὺ κοπιαστική, ἀλλὰ καὶ τὸ μόνον μέσον τὸ ὁποῖον ἠδύνατο νὰ φέρῃ ἀποτέλεσμα. Ὁ νευρολόγος λοιπὸν Locwenfeld, ὅπως ἰσπκεδώσῃ τὰ δύο ἄνισα μέρη, ἤρχισε τὰς ἐρεύνας του. Ἔλαβεν ἐν σύνολον ἰσοπάλων πνευμάτων πρὸς ἐξέτασιν· τοὺς καλλιτέχνας Leonardo da Vinci Michelangelo, Titien, Raffael, Dürer, Holbein, Rubens, τὸν νεώτερον Rembrandt, Meissonier, Millet, Böclin, A. Feuerbach, καὶ ἀνερεύνησε τὴν γενεαλογίαν ἑκάστου, τὸν οἰκογενειακὸν βίον, τὴν διανοητικήν των ἀνάπτυξιν εἰς τοὺς παιδικοὺς χρόνους, τὴν ἀνατροφήν, τὴν ἐπιρροὴν τὴν ὁποίαν εἶχον οἱ περὶξ ἐπ' αὐτῶν, τὰς ψυχικάς των διαθέσεις, ἰδίως τὴν πρὸς τὸ δρᾷν τάσιν, τὸν χαρακτῆρα, τὰ αἰσθήματα, τὴν θρησκευτικὴν εὐσέβειαν, τὴν σωματικὴν ὑγείαν, τὸ παθολογικὸν τῶν πλησίων καὶ τοὺς ἀπογόνους των.

Ποῖον ἦτο τὸ προκύψαν πόρισμα ἐκ τῆς ἀσθενοϊστορίας αὐτῆς; Μετὰ τὴν παράδοσιν τοῦ λεπτομεροῦς λογαριασμοῦ διὰ τὰ καθέκαστα ἑκάστου τῶν καλλιτεχνῶν, ἀπεδείχθη ὅτι οὐδενὸς τὸ πνεῦμα εἶχε τὴν ἀρχήν του ἐκ νοσηροῦ κατὰ τὴν ψυχὴν ἢ τὸ σῶμα μέρους. Εἰς οὐδεμίαν τῶν γεννεαλογιῶν ὑπῆρχε κληρονομικὸν μόλυσμα. Ἐκτὸς τοῦ πνευματικοῦ τῆς Τέχνης χαρίσματος, οἱ καλλιτέχναι εἶχον καὶ τὸ τῆς εὐφυΐας, τῆς ψυχικῆς δυνάμεως καὶ τῆς θελήσεως. Ἰδίως δὲ ἐπιληψία οὐδέποτε εἶχε φανῆ εἰς ὅλον τὸν γενεαλογικόν των κλάδον.

Οὔτε καὶ σπουδαῖαι νευρικαὶ παθήσεις ἐφαίνοντο. Οἱ καλλιτέχναι δὲ, ἐκτὸς τοῦ Raffael, εἶχον φθάσει ὅλοι εἰς καλὸν γῆρας, ὥστε ἡ εἰκασία ὅτι μία τάσις πρὸς φρενοβλάβειαν δὲν ἔλαβε καιρὸν ν' ἀναπτυχθῇ δὲν εἶνε τι παραδεκτόν.

Ἀλλὰ πῶς ὁ Lombroso ἔφθασεν ἀμέσως εἰς τόσον ἀντικειμένας βλέψεις; Ἂς ἔλθωμεν εἰς τὴν ὑποδειχθεῖσαν σημείωσιν ἄνευ γνωστῆς αἰτίας φρενοβλάβειαν. Ὁ Lombroso εἰς τὴν λέξιν φρενοβλάβεια ἔδωκε μεγάλην ἔκτασιν! Εἶνε γνώστὸν ὅτι, τόσον εἰς τὰ ἔξοχα πνεύματα ὅσον καὶ εἰς τὸν κοινὸν νοῦν φαίνονται διάφοροι παθήσεις, κλίσεις πρὸς πάθησιν ὡς ἀνωμαλίαι χαρακτήρων, ἰδιοτροπίαι, νευρικαὶ καταστάσεις, ἢ κάλλιον μικροῦ λόγου ἄξιαι ψυχοπαθήσεις εὑρισκόμεναι μεταξὺ τοῦ ὑγιοῦς καὶ τοῦ παθολογικοῦ. Ὅπως καὶ περὶ τοῦ σώματος προκειμένου, ὑπάρχουν τόσαι περιστάσεις τὰς ὁποίας ὀνομάζομεν ἀδυναμίαν, ὄχι ἀσθένειαν, καὶ τὸ σῶμα ἀναλόγως τῶν μέτρων τῶν φυσικῶν του δυνάμεων παλαίει ἢ ἐπηρεάζεται ὑπ' αὐτῆς, τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ εἰς τὸ πνεῦμα, αἱ προσημειωθεῖσαι ἐνοχλήσεις δὲν βλάπτουν αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ τὸ πνεῦμα πρὸς καταστροφήν, ἀλλ' ἐνοχλοῦν αὐτό. Σημειωτέον δὲ ὅτι καὶ εἰς τὰ ἔξοχα, ὑγιῆ πνεύματα φαίνονται τοῦ εἴδους τούτου παθήσεις. Ὁ Böclin π. χ. εἶχε γνώμην ταλαντευομένην, δυσπιστίαν, ἀποστροφὴν πρὸς τὸ γράφειν ἀξιοσημείωτον ὑποψίαν πρὸς τοὺς δαιτυμόνας τῶν κρασοπωλείων. Ὁ Michelangelo δυστροπίαν, ὁ Dürer στενοχωρίαν, ὡς νὰ ὠνειρεύετο ἔξυπνος, ὁ Raffael μετὰ μεγάλας πνευματικὰς κοπώσεις, ἀδράνειαν, ὁ Feuerbach εὐερέθιστος, νευρασθενείας σωματικάς, ὁ Millet ἰσχυρὰς ἡμικρανίας. Αὐταὶ εἶνε αἱ «πνευματικαὶ διαταράξεις» αἱ ὁποῖαι ἤρκεσαν διὰ τὸν Lombroso, ὅπως καταταχθῇ καὶ τοὺς ρηθέντας καλλιτέχνας εἰς τὴν χορείαν τῶν «παθολογικῶν πνευμάτων». Διὰ τοῦτο ἔμειναν κατὰ μέρος καὶ αἱ ὑπερβολαί του. Ὁ Titian δέ, ὁ Rubens καὶ ὁ Meissonier ἦσαν τύποι τῆς μεγαλοφυΐας ἄνευ οὐδεμιᾶς παθολογικῆς συμμετοχῆς, καὶ οἱ λοιποὶ δὲ ἐξ ὁμολογουμένως δὲν θεωροῦνται ὡς παθολογικὰ πνεύματα, διότι οὔτε αἱ σωματικαὶ οὔτε αἱ ψυχικαὶ δυνάμεις των ἐπηρεάσθησαν ἢ ἐξηντλήθησαν ὑπὸ τῶν μικρῶν παθήσεων.

Πρὸς ἐπίλογον καὶ ὡς συμπέρασμα περὶ τοῦ πρὸς νευροπάθειαν κλίσιν καὶ ψυχικῶν διαταράξεων ἔχομεν ὅτι: ἡ μεγαλοφυΐα ἐν γένει ριζοῦται, καὶ αὐξάνει ἡ δύναμίς της εἰς σῶμα ὑγιές, ὄχι νοσηρόν. Καὶ οὕτω φθάνομεν εἰς εὐχάριστον λύσιν τοῦ περὶ μεγαλοφυΐας ζητήματος.

Ἡ πνευματικὴ δράσις δὲν ἐνεργεῖ διὰ τῶν ψυχοφυσιολογικῶν διακλαδόσεων, ἐργάζεται μετὰ τῶν λοιπῶν τοῦ μνημονικοῦ στοιχείων, καὶ ἑπομένως δὲν χρησιμεύουν πρὸς αὐτὴν νοσηρὰ φαινόμενα. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν συνάφειαν τὴν ὁποίαν ἔχει μετὰ τοῦ ψυχοπαθολογικοῦ ἡ μεγαλοφυΐα μᾶς τὸ ἀπέδειξεν ἡ ἐξέτασις τριῶν παραδειγμάτων: τὸ πρῶτον μεγαλοφυΐα ἄνευ παθολογικῆς σημειώσεως (ὁ Kant) τὸ δεύτερον μεγαλοφυΐα παρακολουθουμένη ὑπὸ τοῦ ἀδυνάτου (ὁ Goethe) τὸ τρίτον μεγαλοφυΐα ἔχουσα τὴν βάσιν της εἰς ἀσθενικὸν ἐγκεφαλικὸν ὀργανισμὸν (ὁ Schopenhauer). Ἡ πρώτη περίπτωσις εἶνε ἐκ τῶν σπανιωτάτων, αἱ δύο τελευταῖαι φαίνονται καὶ εἰς ἄλλους κύκλους.

Ἡ κατανόησις καὶ ἐξήγησις αὐτὴ τοῦ Loewenfeld δὲν ἔγεινε πρόξενος τόσης αἰσθηματικῆς συγκινήσεως, ὡς ἡ τοῦ Lombroso, ἀνεγνωρίσθη μόνον καὶ ἐπεκυρώθη παρ' ὅλων, καὶ διὰ τὰς περαιτέρω ἐρεύνας χρήσιμος.

(Κατὰ τὸν δόκτορα Otto Neustätter)

Μαρια Πινελλη

ΧΑΜΕΝΟΣ ΠΟΘΟΣ

Κάτι ζητοῦν τὰ μάτια μου στὴ γῆ μὰ δὲν τὸ βρίσκουν
Κάτι στὴ πλάσι ἄπλαστο μὰ πλάσμα τῆς ψυχῆς μου
Ἑνὸς ὀνείρου ὄνειρο κλεμένο ἀπ' τὰ οὐράνια
Μὰ οὔτε κεῖ δὲν βρίσκεται χαμένο εἶν' ἡ ἐλπίς μου.

—

Κάτι ζητῶ αἰθέριο στὴν αἰθερένια πλάσι
Ἀνάμεσα στὴν ἄπειρη λαμπάδα τοῦ ἀπείρου.
Κάτι μὲς τἀστερόφωτα παλάτια μὰ δὲν βρίσκουν
Τὴν ὠμορφὰ τὰ μάτια μου τὴν ἄπλαστη τὸνείρου.

—

Κάτι ζητᾷ κι' ἀνάμεσα στὸν κόσμο ἡ ψυχή μου
Ἀνάμεσα στὰ πλάσματα τῆς γῆς ὅπου πλανιέται
Ἡ λύπη καὶ τὸ δάκρυο τὰ μίση καὶ ὁ φθόνος
Ἡ πλάνη καὶ ἡ πρόσκαιρη ἀγάπη ποῦ ξεχνιέται.

—

Κάτι ζητῶ μὰ μὲς τὴ γῆ τὸ πλάσμα δὲν ἐπλάστη
Εἶναι τὸνείρου ἡ μορφὴ και μένει στὰ οὐράνια
Σὲ βάθη ποῦ τὰ μάτια μου δὲν φτάνουν νὰ τὰ κρύσουν
Μόνο ἡ ψυχή μου θὰ τὴν βρῇ στοῦ τάφου τὴν ἀφάνεια.

Γύθειον **Σταυρούλα Γεωργακοπούλου**

ΤΟ ΝΕΟΝ ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΝ ΦΟΡΕΜΑ

Μία ἔκθεσις τοῦ νέου γυνακείου φορέματος τῆς μεταρρυθμίσεως προετοιμάζεται ἐν Καρλσρούῃ, πρὸς ἀποφασιστικὴν βελτίωσιν τῆς ἐνδυμασίας τῶν γυνικῶν. Ἡ ἔκθεσις γίνεται εἰς τὸ μουσεῖον τῆς Καλλιτεχνίας. Ἀρχίζει τὴν 4 Ἀπριλίου καὶ λήγει τὴν 20 τοῦ αὐτοῦ μηνός. Ἐκτὸς τῶν ἐμπορικῶν τῆς πόλεως οἴκων, λαμβάνουν μέρος καὶ ὅλοι οἱ ἄλλοι τοῦ εἴδους τούτου τῶν λοιπῶν Γερμανικῶν μεγαλοπόλεων, πρὸς δὲ καὶ οἱ Παρίσιοι. Λέγεται ὅτι θὰ εἶναι ἐνδιαφέρουσα. Καὶ ἄλλη ἔκθεσις διὰ τὸν αὐτὸν σκοπὸν ἔγεινεν ἐσχάτως ἐν Στουτγάρδῃ.

Μεταρρύθμισις τοῦ γυναικείου ἐνδύματος

Ζακέτες, παντελόνια, κομμένα μαλλιά, ἀνδρικὰ καπέλλα.—Τοῦτο εἶνε περίπου τὸ ὑποδεικνυόμενον νέον γυναικεῖον ἔνδυμα τῆς μεταρρυθμίσεως, τὸ ὁποῖον οἱ αἰσθηματικοὶ καὶ ἠθικολόγοι σκέπτονται μετὰ ρίγους. Εἷς σκεπτικιστὴς βλέπει μίαν ἐνδυμασίαν τῆς μεταρρυθμίσεως, καὶ ἐρωτᾷ περίφροβος—ἰδίως διότι ἀνήκει εἰς τὸ ἰσχυρὸν φῦλον—καὶ ποῦ εἶνε λοιπὸν αὐτὴ ἡ μεταρρύθμισις; Ἀλλ' ἐγὼ ἐσκέφθην, ὅτι καλὸν θὰ ἦτο ἡμεῖς ν' ἀφήσωμεν ὅλα αὐτά, καὶ εἰς μίαν διάλεξιν νὰ γνωρίσωμεν εἰς τί πρέπει νὰ συνίστανται ἡ πραγματικὴ μεταρρύθμισις.

Πρώτη ἔννοια λόγου: Ἔξω ὁ κορσές! Ὅτι ὁ κορσὲς εἶνε ἐπιζήμιος εἶνε πλέον πασίγνωστον. Ἂς συλλογισθῶμεν μόνον, ὅτι τὸ ἧπαρ εἶνε δεμένον μὲ σπάγγον, ἡ τόσον συχάκις παρατηρουμένη λιθίασις τῆς χολῆς εἰς τὰς γυναῖκας, κατ' ἀνάγκην βέβαια ἔρχεται, ἀπὸ τὸ σρίξιμον. Ἂς συλλογισθῶμεν, ὅτι σπλὴν καὶ νεφροὶ ἀναγκάζονται νὰ μετατοπίσουν, ὅτι ὁ στόμαχος εἶνε πιεσμένος, καὶ εἰς ὅλους τοὺς ἀναπνευστικοὺς πόρους ὁ δρόμος ἐμποδισμένος, ἡ δὲ ἀναπνοὴ πρέπει νὰ κατορθώσῃ νὰ περάσῃ διὰ μέσου τῶν σχοινίων, ὅπου εἶνε δεμένοι οἱ πόροι. Μέχρι τῆς ὥρας ἐν τούτοις ὑπάρχουν οἱ λέγοντες: ἀλλὰ πράγματι ὁ κορσὲς εἶνε τόσον βλαπτικὸς εἰς τὴν ὑγείαν; ἄλλοι τὸν ὠνόμασαν καὶ ὑποστήριγμα τοῦ σώματος. Καὶ τωόντι, ἂν τὸν μεταχειρίζηταί τις ὡς ὑποστήριγμα τῶν φορεμάτων, ἐν ἑνὶ λόγῳ νὰ μὴν σφίγγεται καὶ δένεται, διὰ σχοινίων, ἀλλὰ νὰ περιορίζεται εἰς τὸ πλάτος, τὸ ὁποῖον ἔχουν τὰ ὀστᾶ τῆς λεκάνης, τότε μάλιστα, οὕτω πῶς φερόμενος εἶνε ὑποστήριγμα διὰ τὸ στῆθος καὶ τὰ λοιπὰ μέλη, καὶ ὑποβοηθεῖ, διότι τὰ φορέματα, ὅπως εἶνε τώρα, χωρὶς αὐτὸν θὰ ἔκοπταν τὸ σῶμα βέβαια. Ὑπὸ τὴν ἔποψιν ταύτην ἔχει τι λογικόν, καὶ ἠμπορεῖ νὰ συνανέσῃ τις. Ἀλλὰ θὰ παρουσιασθῇ καὶ ἡ ἐρώτησις: εἶνε ἀπόλυτος ἀνάγκη αὐτοῦ; Εἶνε ἀνάγκη, ἀπαντῶμεν, ἐνόσῳ τὰ φορέματα θὰ εἶνε τῆς μεθόδου αὐτῆς, τουτέστι τὸ ἥμισυ τῆς γυνακείας ἐνδυμασίας νὰ προσαρμόζεται στερεῶς εἰς τὴν μέσην. Ἀλλὰ εἶνε καὶ ἀνάγκη νὰ εἶνε πάντοτε τὰ φορέματα τῆς μεθόδου αὐτῆς;

Ἰδοὺ ὅπου φθάνομεν ἀναγκαστικῶς εἰς τὰς ἀξιώσεις τῆς μεταρρυθμίσεως. Τὸ βάρος τῶν φορεμάτων πρέπει νὰ στηριχθῇ εἰς ἄλλο μέρος τοῦ σώματος, εἰς τοὺς ὤμους λόγου χάριν. Τώρα πάλιν ἔχομεν ἄλλας σκέψεις, τὴν κατασκευὴν τοῦ γυνακείου στήθους καὶ πρὸ πάντων τοὺς ἀδυνάτους ὤμους. Καί τὰ δύο δὲν εἶνε ἄξια προσοχῆς. Καὶ τὰ δύο παρουσιάζουν τὴν ἀπαίτησιν τῆς ἐλαττώσεως τοῦ βάρους τῶν φορεμάτων, καὶ νὰ εἶνε κατεσκευασμένα εἰς τρόπον ὥστε νὰ προσαρμόζωνται εἰς ὅλον τὸ σῶμα, νὰ μὴν κρέμανται, πρὸ πάντων δὲ—καὶ τοῦτο εἶνε πολὺ εὔκολον—αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ τὸ ἔσω φόρεμα νὰ εἶνε θερμόν, ὥστε τὰ προστιθέμενα ἐπανωφόρια πρὸς προφύλαξιν ἀπὸ τοῦ ψύχους νὰ κατασκευάζων-

ται ἀπὸ ἐλαφρὰ ὑφάσματα, εἶνε εὔκολον νὰ ἐννοήσωμεν τὸ διατί, διότι τὸ βάρος τῶν φορεμάτων ἀδύνατον ράχιν εὐκόλως κυρτόνει. Ἡ μεταρρύθμισις αὐτὴ μᾶς βοηθεῖ νὰ μὴ ἔχωμεν πλέον ἀνάγκην τοῦ σημερινοῦ κορσέ. Ἠμποροῦμεν νὰ κατασκευάσωμεν νέον π. χ. δύο σιδηραῖ λεπταὶ ταινίαι πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ στήθους, δύο πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ράχεως, καὶ μία ἀρκετὰ πλατεῖα ἐπὶ ἑκάστου τῶν γόμφων, οὕτως ὥστε νὰ σχηματίζεται ζώνη, τὰ δύο δὲ πλάγια μέρη τῆς κοιλίας νὰ μένουν ἀπίεστα ἀνέπαφα. Τὸ συμφέρον τοῦ μεταρρυθμιστικοῦ τούτου μέσου πρέπει νὰ ἐξετάσωμεν ἐπιστημόνως, τὸν σημερινὸν δὲ κορσὲν νὰ στείλωμεν εἰς τὴν συντροφιὰν τῶν κρινολίνων.

Ἀλλὰ δὲν θὰ ἐπιτύχωμεν βέβαια τὸ ποθούμενον διὰ μιᾶς. Αἱ Κυρίαι ἀξιοῦν ὅτι δὲν εἶνε σφιγμένοι οἱ κορσέδες των, ὅτι δὲν στενοχωροῦνται, καὶ ἑπομένως θὰ ἐπιμένουν εἰς τὴν παλαιὰν μέθοδον —Τίς ἠξεύρει ἂν τὸ νέον σύστημα θὰ εἶνε ὡραιότερον καὶ ἀνετώτερον —Ὅσον ἀφορᾷ τὸ ἄνετον, συμβουλεύομεν ὅσας ἀμφιβάλλουν νὰ κάμουν μίαν δοκιμήν. Ἂς φέρουν πρὸ μεσημβρίας ἐνδυμασίαν τῆς νέας μεθόδου καὶ μετὰ μεσημβρίαν τῆς παλαιᾶς, καὶ θέλουν αἰσθανθῆ τὴν διαφοράν. Καὶ ἂν δὲν ἐπικρατήσῃ ματαιότης καὶ κουρότης, δὲν θέλει ὑπάρξει γυνή, μὴ ὁμολογοῦσα τὴν ἀλήθειαν, ἢ θέλουσα νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὰ σχοινία τοῦ πρώτου κορσέ.

Ἡ ματαιότης ἀναμφιβόλως εἶνε πάντοτε στενὸν πέρασμα θαλάσσης διὰ τὸν ἰατρόν, ἀλλ' εἰς τὴν περίστασιν αὐτὴν τὸν καθιστᾷ ἀδύνατον, δέσμιον. Ἐὰν κατώρθωνέ τις νὰ πεισῃ τὰς γυναῖκας, ὅτι ἐντὸς τῶν σκληρῶν των τοίχων δὲν φαίνονται εὔμορφοι ὅτι αἱ κινήσεις τοῦ σώματος, ὅταν ἀφήνωνται ἐλεύθεραι, εἰς τὴν φυσικήν των κατάστασιν, ἐντὸς εὐρυχώρου ἐνδύματος εἶνε πολὺ ὡρκιότερκι, καὶ ὅτι τὸ σημερινόν των φόρεμα μὲ στενὴν μέσην φαίνεται ὡς ἐπίβλημα βαλλόμενον εἰς σκληρὸν ἔπιπλον ἢ στρῶμα στερεόν. τότε ἤθελεν ἄρῃ βεβαίως νίκην λαμπράν.

Τώρα ἐπαρουσιάσθη ἐν κομητάτον. τὸ ὁποῖον ἀνεκίνησε τὸ ζήτημα τῆς μεταρρυθμίσεως τοῦ γυνακείου ἐνδύματος καὶ ἀνέλαβε τὴν εὐθύνην αὐτοῦ. Εἶνε καιρὸς πλέον νὰ γείνῃ καὶ εἰς ἡμᾶς ὅπως εἰς τὸ Μόναχον ἡ μεταρρύθμισις αὐτή, ἀφοῦ εἰς τὸ Βερολῖνον, τὴν Καρσλρούην καὶ τὴν Λειψίαν προώδευσεν ἤδη πολύ. Καὶ εἴθε τὸ κοινὸν νὰ λάβῃ ὑπὸ σπουδαίαν ἔποψιν τὸ ζήτημα καὶ σκερθῇ τὸ συμφέρον· ἡ μεταλλαγὴ τότε θὰ ἔλθῃ ἀφ' ἑαυτῆς.

Μίαν μόνον παράκλησιν ἀπευθύνομεν πρὸς τὰς κυρίας: ὄχι μεταρρύθμισις κατὰ τὸ ἥμισυ. Διότι βλέπει τις ἤδη ποῦ καὶ ποῦ ἑν φόρεμα τῆς μεταρρυθμίσεως, μονοκόμματον, ἐλαφρὸν κτλ. ἀλλ' ὑπὸ τὸ φόρεμα ὑπάρχει ὁ κορσές. Αἱ φέρουσαι τοῦτο, φοβούμεναι φαίνεται τὴν ἀποτυχίαν τῆς ραπτρίας, τῆς συνειθισμένης εἰς τὴν στενὴν μέσην, ὅπως κατορθώσῃ φόρεμα princesse ἐπιτυχές, δὲν θέλουν νὰ ἐκθέσουν ἑαυτὰς εἰς τὴν ὑποτιθεμένην ἀποτυχίαν.

Κατὰ τὸν δόκτορα Neustätter.

Μαρία Πινέλλη

ΕΠΙΦΥΛΛΙΣ

Η ΑΡΑΧΝΗ

Παρατηρήσατε τὸ φθινόπωρον, ἐπάνω στὶς κρεββατίνες μὲ τὰ γινομένα σταφύλια ἢ ἀνάμεσα στοὺς κοκκινισμένους θάμνους, αὐτὰ τὰ μεγάλα καὶ ἐλαφρὰ ὑφάσματα τῆς ἀράχνης, μὲ τὰ τέλεια γεωμετρικὰ σχήματα ἀλλὰ συγχρόνως καὶ τὰ τόσο καλλιτεχνικά ;

— Ἐλαφρὲς ταντέλλες τὶς ὁποῖες ἡ αὐγὴ 'στόλισε μὲ μικρὰ μαργαριτάρια καὶ ἡ ὁποῖες μόλις βαστάνε μιὰ μέρα.— αὐτὰ τὰ ἐλαφρὰ καὶ τρυπητὰ ὑφάσματα εἶνε ἔργα ἑνὸς εἴδους ἀράχνης πολὺ φίλεργης, ἀνοιχτοῦ καφὲ χρώματος ἡ ὁποία ἔχει ἐπάνω εἰς τὸ σῶμά της ἕνα σταυρὸ ἀσπρόχρυσο.

—Αὐτὴ ἡ ἀράχνη εἶνε πολὺ ἐργατικὴ καὶ ἔχει συνήθειες περίεργες. Εἰς αὐτὸ τὸ εἶδος μόνον ἡ θηλικιὰ ἀράχνη ἔχει ἐνδιαφέρον μέρος, αὐτὴ ὑφαίνει καὶ ἐργάζεται ὅλη τὴν ἡμέρα.

Πρὸ δύο χρόνων, εἶχα ἔρθει ἐνωρὶς στὰ παράλια καὶ καθόμουνα σ' ἕνα σπίτι μεταξὺ τῆς Tubie καὶ Roquebrune. Ἤτανε μέσα Ὀκτωβρίου, καὶ τὴ χρονιὰ αὐτὴ ἤτανε πολλὲς ἀράχνες αὐτοῦ τοῦ εἴδους παντοῦ σ' ὅλους τοὺς δρόμους ἔβλεπε κάνεις πλῆθος ἀπ' αὐτὲς καὶ τὰ ἀέρινα ὑφάσματά τους στόλιζαν πολλὰ κλαριὰ στὶς τριανταφυλλιές, καὶ περνοῦσα πολλὲς ὧρες μὲ τὸ νὰ στέκω νὰ παρατηρῶ τὴν ἐργασία τῶν ἐργατικῶν αὐτῶν ὑφαντριῶν.

Ἕνα πρωῒ ἔφυγα πεζὸς γιὰ νὰ πάω νὰ προγευτῶ εἰς τὸ Menton, καὶ ἐνῶ περιπατοῦσα, κοντὰ στὸ γύρισμα τοῦ δρόμου ποῦ πάει ἀπὸ τὸ Μοντεκάρλο εἰς τὸ Raquebrunt, στάθηκα γιὰ νὰ παρατηρήσω μιὰ ἀράχνη ποῦ ἐργάζονταν. Ἡ ἀράχνη εἶχεν ὑφάνει τὸ γύρο τοῦ πολυγόνου σχήματος τοῦ ὑφάσματός της καὶ ἔβαζε τὶς κλωστὲς ποῦ κάνουν τὸ μέσον καὶ ἐθαύμαζα μὲ πόση γληγοράδα καταγίνουνταν σ' αὐτὴ τὴν ἐργασία της. Ἔξαφνα ἄκουσα πίσω μου βήματα καὶ μιὰ φωνὴ εἶπε :

— Μιὰ ἐργατικὴ ἀράχνη, κύριε, καὶ ἡ ὁποία δὲν βαριέται τὴν ἐργασία.

Ἐγύρισα καὶ βρέθηκα πρόσωπο μὲ πρόσωπο μὲ ἕνα κύριο, ψηλό-ἀδύνατο, μὲ γαλανὰ μάτια, λιγάκι νυσταγμένα, μὲ μακριὲς φαβορίτες ψαρές, μὲ ἀριστοκρατικὴν φυσιογνωμία, ἀλλὰ μὲ χρῶμα κατακίτρινο καὶ πρόσωπο κουρασμένο. Ἀπὸ τὸ μισοανοιγμένο ἐπανωφόρι του, εἶδα πῶς φοροῦσε αὐτὴ τὴν ὥρα τὸ φράκο του ἀκόμη καὶ ὑπόθεσα πῶς θὰ εἶχε περάσει κάπου τὴν νύχτα ἄγρυπνος. Τὸ ὕφος του καὶ οἱ τρόποι ἤτανε ἀνθρώπου καλῆς οἰκογενειακῆς τάξεως, ἀλλὰ τὰ κουρασμένα χαρακτηριστικά του, τὸ χαλασμένο χρῶμά του, τὰ κόκκινα μάτια του καὶ κάποιος νευρικὸς πυρετός, πρόδιναν μιὰ ἐσωτερικὴ ἀνησυχία, καὶ τὴν ὕπαρξιν πάθους φοβεροῦ.

— Ναί, ἐξακολούθησε ὁ ἄγνωστος σηκόνοντας λιγάκι τὸ καπέλο του. ἕνα ζωηρὸ ζωΐφιο αὐτὴ ἡ ἀράχνη !.... Εἶνε ὑπομονετική, καὶ δέν βιάζεται στὶς δουλειές της.... Φαντασθῆτε, κύριε, ὅτι χθὲς βράδι, φεύγοντας γιὰ τὸ Μόντε—Κάρλο....

Παρατήρησε βέβαια τὸ βλέμμα ποῦ ἔρριχνα στὸ φράκο του καὶ στὸν ἄσπρο του λαιμοδέτη, γιατὶ σταμάτησε καὶ χαμογέλασε :

— Αὐτὸ σᾶς φαίνεται παράξενο, εἶπε, νὰ μὲ βλέπετε μὲ φράκο τόσο πρωΐ ;.... Εἶνε γιατὶ πέρασα τὴν νύχτο ἐκεῖ κάτω, πρῶτα στὸ χαρτοπαίγνιο καὶ ἔπειτα στὴ λέσχη. Καὶ βεβαίως θὰ ἔκανα καλλίτερα ἂν γύριζα σπίτι μου....

Δὲν εἶχα ἀπατηθῆ, ὁ ἄγνωστός μου εἶχε τὸ φοβερότερο πάθος, τὸ πάθος τοῦ παιχνιδιοῦ. Εἶχεν ἀκόμη καὶ τὴν νευρικὴν ὁμιλία ἐκείνων ποῦ παίζουν, καὶ τὴν μανίαν ἐκείνων νὰ μιλοῦν μὲ τὸν πρῶτο τυχόντα γιὰ τὴν τύχη τους ἢ γιὰ τὴν ἀτυχία τους.

— Ὅλη τὴν νύχτα, ἐξακολούθησε, εἶχα μιὰ φοβερὴ ἀτυχία, οὔτε ἕνας ἀπὸ τοὺς ἀριθμούς μου δὲν βγῆκε. .. Λοιπὸν χθὲς βρόδυ καθὼς ἔφευγα πέρασα ἀπὸ ἐδῶ καὶ εἶδα αὐτὴ τὴν ἀράχνη ἡ ὁποία κάθουνταν στὴμέση τοῦ ἀέρινου αὐτοῦ ὑφάσματος ποῦ εἶχε ἑτοιμάσει...Δὲν ξέρω τί κακὴ ἰδέα μοῦ ἦρθε καὶ μὲ ἕνα χτύπημα τοῦ μπαστουνιοῦ μου, καταξέσκισα τὸ ὡραῖο ὕφασμα τὸ ὁποῖο φώτιζαν ἡ τελευταῖες ἀχτῖνες τοῦ ἡλιου... Αὐτὸ δὲν μοῦ ἔφερε τύχη, γιατὶ καθὼς σᾶς εἶπα καὶ πρὶν δὲν κέρδισα οὔτε μιὰ φορά.

Ἐστάθηκε καὶ θαύμαζε τὴν ἀράχνη, ἡ ὁποία ἥσυχη καὶ ὑπομονετικὴ ἐξακολουθοῦσε τὴ δουλειά της.

ΤΟ ΝΕΟΝ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΝ

5η Μαΐου. Λοιπόν, ἀγαπητή μου Ἄννα, τὰ ψεύματα ἐτελείωσαν. Ὁ στρατηγός, τῇ συστάσει τοῦ Ἀλεξάνδρου Ρώμα, μὲ ὠνόμασε πρὸ ὀλίγου στρατιώτην του καὶ μετὰ μίαν ἢ δύο ὥρας θὰ γνωρισθῶ ἢ μὲ τὴν δόξαν ἢ μὲ τὸν θάνατον. Ἡ μάχη ἐπίκειται καὶ ἡ συμπλοκὴ προμηνύεται τρομερὰ καὶ μέχρις ἐσχάτων.

Εἰς τὸ στρατόπεδον τοῦ Γαριβάλδη ὑπάρχουν οἱ ἐξοχώτεροι δημοκρατικοὶ τύποι τοῦ κόσμου. Ἐδῶ εἶναι ὁ Φράττης, ὁ ριζοσπάστης Ἰταλὸς βουλευτής, ὁ μεγάλος δημοκράτης, ὅπως ἐδῶ εἶναι ὅλοι οἱ Γαριβαλδινοὶ ὑποστράτηγοι καὶ ἀξιωματικοί, οἱ ὁποῖοι ζοῦν διὰ νὰ ὑπερασπίζωνται τοὺς ἀδυνάτους καὶ νὰ ἀγωνίζωνται κατὰ τῶν ἰσχυρῶν. Ἐδῶ εἶναι οἱ ἀληθινοὶ δημιουργοὶ τῆς μεγάλης σήμερον Ἰταλίας, οἱ γεροντότεροι φυσικά, τύποι πρωτότυποι, ἀλλὰ καὶ τύποι μεγάλοι καὶ ὡραῖοι, ἀπόστολοι ἰδεωδῶν θαυμασίων, οἱ ὁποῖοι μέσα εἰς τὴν πεζότητα καὶ τὸν θετικισμὸν καὶ τὸν ἐγωϊσμὸν τοῦ αἰῶνος αὐτοῦ φαίνονται ὡς ἄνθρωποι ἄλλων κόσμων. Ἐδῶ εἶναι ὁ Κυπριάνης ὁ φοβερὸς αὐτὸς τῶν κοινωνιστῶν ἀρχηγός, ὁ ὁποῖος ἀφοῦ ἀπετέλεσε τὴν πρωτοπορείαν τῶν ἀνταρτῶν ἀνὰ τὴν Μακεδονίαν μὲ τοὺς ὀλίγους ἐκλεκτούς του, ἀπελπισθεὶς νὰ φθάσῃ εἰς ἀποτέλεσμα, ἦλθε καὶ ἐτάχθη ὑπὸ τὸν Γαριβάλδην, χωρὶς ἀξιώσεις καὶ ἀπαιτήσεις ἀρχηγιῶν, μόνον μὲ τὸ ὅπλον του καὶ μὲ τὴν πολεμικήν του πεῖραν πρόθυμος νὰ κάμῃ τὸ καθῆκόν του.

Ὑπὸ τοιούτους ἀρχηγοὺς ἔχει ταχθῆ μία νεότης ἐνθουσιώδης, ζωηρά, ἐμπνευσμένη ἀπὸ παραδόσεις τοῦ ἀρχαίου μεγαλείου τῆς Ἑλλάδος, μία νεότης ἔχουσα συνείδησιν τελείαν τοῦ τί ζητεῖ καὶ τί ἐπιδιώκει, μία νεότης ἀποφασισμένη νὰ ἀκολουθήσῃ βῆμα πρὸς βῆμα τὸ παράδειγμα τοῦ μεγάλου ἀρχηγοῦ, ὑπὸ τὴν σημαίαν τοῦ ὁποίου ἔχει ταχθῆ.

Τὸ στρατόπεδόν μας τὴν στιγμὴν αὐτὴν παρουσιάζει μίαν εἰκόνα μεγαλείου καὶ ἐνθουσιασμοῦ, μίαν εἰκόνα ἐπιβλητικήν, ἡ ὁποία δὲν ἔχει τίποτε τὸ κοινὸν μὲ ὅ,τι εἴδαμεν εἰς τὴν ἀπὸ τὰ σύνορα μέχρι τῆς Λαρίσσης πορείαν μας. Ἐδῶ, οἱ στρατιῶται αὐτοὶ τῆς τελευταίας στιγμῆς, οἱ ἕως χθὲς σπουδασταὶ ἐπιστημῶν καὶ τεχνῖται καὶ ὑπάλληλοι, οἱ μὴ ὑποβληθέντες ἴσως ἕως τώρα εἰς καμμίαν πειθαρχίαν, οἱ ζωηροὶ καὶ οἱ ἀτίθασσοι, εἶναι οἱ πειθαρχικώτεροι ἄνθρωποι τοῦ κόσμου. Ἀλλὰ καὶ οἱ πλέον εὔθυμοι καὶ οἱ πλέον χαριτωμένοι καὶ οἱ πλέον γενναῖοι. Τίποτε τὸ δουλικόν, τὸ ταπεινόν, τὸ ἀνάξιοπρεπὲς εἰς τὴν πειθαρχίαν αὐτήν. Τίποτε τὸ ἀπότομον καὶ τὸ σκαιὸν καὶ τὸ τυραννικὸν ἐκ μέρους τῶν ἀνωτέρων πρὸς τοὺς κατωτέρους. Ὁ στρατιώτης ἐδῶ δὲν εἶναι δοῦλος τῶν πκθῶν καὶ τῶν μωριῶν τοῦ ἀνωτέρου του. Εἶνε ἁπλούστατα ὅλοι μαζὴ ὡς μία μεγάλη, μία τεραστία οἰκογένεια, ἀλλὰ οἰκογένεια, τὴν ὁποίαν συνέχει καὶ κρατεῖ ἀδελφωμένην ἡ ἀμοιβαία ἐκτίμησις καὶ ἀγάπη καὶ ἐμπιστοσύνη. Ὅσοι ξένοι ἐτάχθησαν ὑπὸ τὴν σημαίαν αὐτὴν

— Θαυμάσιο μικρὸ ζῶον ! εἶπε, νὰ ποῦ ξαναφτιάνει τώρα, τὸ κακὸ ποῦ τῆς ἔκαμα χθὲς, δὲν χάνει τὸ θάρρος της, μοῦ δίνει ἕνα μάθημα.... Ἂς δοκιμάσω, ἔχω καὶ ἐγὼ μεγάλη διάθεση νὰ κάμω ὅπως σὺτὴ καὶ νὰ ξαναρχίσω ἀμέσως... Λογόριαζα νὰ πάω πρῶτα σπίτι μου, γιὰ νὰ πάρω χρήματα ἀλλὰ πρέπει ν' ἀκούσω τὶς ἐρωτήσεις καὶ τὰ παράπονα ὅλων καὶ αὐτὸ θὰ μοῦ κόψῃ πάλι τὴν τύχη. Ἔχω ἀκόμη μερικὰ λουδοβίκια στὴ τσέπη μου, καὶ ἔπειτα ἔχω γνωστοὺς οἱ ὁποῖοι βέβαια θὰ μέ δανείσουν. .. Θέλετε νὰ μοῦ κάμετε μιὰ χάρη ;

Ἔβγαλε ἀπὸ τὴν τσέπη του ἕνα μολύβη καὶ ἕνα μπιλιέτο, ἔγραψε δύο τρεῖς λέξεις καὶ ἔπειτα γυρίζοντας πρὸς ἐμένα :

— Βλέπετε αὐτὸ τὸ τριανταφυλλὶ σπίτι, ποῦ εἶνε ἀνάμεσα ἀπὸ τὶς λεμονιές. Εἶνε τὸ σπίτι μου... Θὰ ἔχετε τὴν καλοσύνη νὰ πᾶτε ὡς ἐκεῖ καὶ νὰ δώσετε αὐτὸ τὸν μπιλιέττο στὸν ὑπηρέτη μου, ἀπὸ μέρος τοῦ κόμητα Ποπρόσκη ; Αὐτὸ θὰ ἡσυχάσῃ τὴν γυναῖκα μου καὶ θὰ μπορέσω χωρὶς τύψεις νὰ ξαναγυρίσω στὴ ρουλέτα.... Σᾶς χαιρετῶ, κύριε, καὶ σᾶς εὐχαριστῶ !... Ἀ ! σταθῆτε....

Μ' ἕνα κομμάτι παληὰ ἐφημερίδα ἔκαμε ἕνα χωνὶ καὶ πρὶν νὰ καταλάβω τί ἤθελε νὰ κάμῃ, πῆρε τὴν ἀράχνη μὲ μεγάλη εὐκολία ἀπὸ πάνω ἀπὸ ἐκεῖ ποῦ κάθουνταν τὴν ἔβαλε μέσα στὸ χωνὶ καὶ τὸ ἔβαλε ἔπειτα μὲ μεγάλη προσοχὴ μέσα στὴν τσέπη του.

— Θὰ μοῦ, φέρῃ εἶπε, γοῦρι. Μ' ἐχαιρέτησε καὶ πῆρε τὸ δρόμο γιὰ τὸν Μόντε—Κάρλο.

Δὲν μοῦ ἔμενε πλέον παρὰ νὰ κάμω τὴν παραγγελία ποῦ μοῦ ἔδωκε μὲ τόσο περίεργο τρόπο. Πῆρα τὸ δρόμο μὲ τὶς λεμονιὲς καὶ χτύπησα τὴν πόρτα τοῦ τριανταφυλλιοῦ σπιτιοῦ. Τὴν στιγμὴ ὅπου ἔδινα τὸ μπιλιέττο τοῦ κόμη Ποπρόσκη στὸν ὑπηρέτη, εἶδα νὰ ἀνασηκόνεται ἕνα μπερντεδάκι στὸ κάτω παράθυρο, καὶ γιὰ μιὰ στιγμὴ φάνηκε ἕνα ὠχρὸ καὶ ἀνήσυχο πρόσωπο μιᾶς νέας γυναῖκας, ἔπειτα τὸ μπεριτεδάκι ξανάπεσε, καὶ ἐγὼ ἔφυγα γιὰ τὸ Menton.

Ἔπειτα ἀπὸ δύο μέρες, στὸ Μόντε—Κάρλο καθὼς περνοῦσα μπρὸς ἀπὸ τὸ χαρτοπαίγνιο βρέθηκα ἀντικρὺ μὲ τὸν κόμη Παπρόσκη. Ἔφευγε ἀπὸ τὴ Λέσχη καὶ ἤτανε καταευχαριστημένος. Μὲ γνώρισε, μὲ ἐπλησίασε καὶ μὲ χαιρέτησε: —Σᾶς εὐχαριστῶ ἀκόμη μιὰ φορά, κύριε, μοῦ εἶπε, τώρα ἔχετε μπροστά σας ἕναν ἄνθρωπον ὁ ὁποῖος κερδίζει ὅτι θέλει.

Εἶχα δίκηο νὰ μὴν χάσω τὸ θάρρος μου καὶ ἡ ἀράχνη μοῦ ἔφερε τύχη... Καὶ γιὰ νὰ θυμοῦμαι αὐτὴ τὴν καλὴν ἀράχνη ἔκαμα μιὰ καρφίτσα ἴδιά σὰν ἐκείνη.

Μοῦ ἔδειξε στὸν λαιμοδέτη του μιὰ καρφίτσα, ἡ ὁποία εἶχε πάνω μιὰ ἀράχνη ἀπὸ πολύτιμο μέταλλο, ἔπειτα μὲ χαιρέτησε καὶ ἔφυγε εὐχαριστημένος.

Δύο τρεῖς φορὲς τὸν ξαναεῖδα ἀπὸ μακριά, ἔπειτα ἔφυγα γιὰ τὸ Παρίσι. Ξαναγύρισα τὸ ἄλλο φθινόπωρο, καὶ ἕνα πρωῒ κεῖ ποῦ περπατοῦσα στὸ δρόμο τοῦ Roquebrune, ἀναγνώρισα τὸ τριανταφυλλὶ σπίτι μέ τὸ περιβόλι μὲ τὰ λεμονόδενδρα. Τὰ παράθυρα ἤτανε κλειστὰ καὶ τὸ περιβόλι φαίνουνταν ἀφησμένο στὴν τύχη του· ἀλλ' ἐκεῖνο ποῦ μοῦ ἔκανε μεγαλείτερη ἐντύπωση, ἤτανε ἕνας μαρμαρένιος σταυρὸς μπρὸς στὸν πρῶτο δρόμο, χωρὶς καμμιὰ ἐπιγραφὴ παρὰ μὲ μιὰ χρονολογία καὶ δύο κεφαλαῖα γράμματα. Ρώτησα ἕνα χωρικὸ ποῦ δούλευε ἐκεῖ κοντὰ καὶ μοῦ εἶπε :

Αὐτὸς εἶνε ὁ τάφος ἑνὸς κόμη ποῦ κάθουνταν σ' αὐτὸ τὸ σπίτι... Καλὸς ἄνθρωπος, Κύριε, μονάχα ποῦ ἀγαποῦσε πολὺ τὰ χαριά. Φίχε φαίνεται πάθει τελευταῖα τὸ μυαλό του, γιατὶ φανταστῆτε πῶς ἤτανε ἀδύνατο, νὰ δῇ ἀράχνη καὶ νὰ μὴν τὴν πάρῃ νὰ τὴν βάλῃ στὴν τσέπη του, ὅταν πήγαινε νὰ πσίξῃ. Ἔλεγε πῶς τοῦ ἔφερναν τύχη.... Αὐτὸ ὅμως δὲν ἐμπόδιστε νὰ χάσῃ ὅ,τι καὶ ἂν εἶχε καὶ ἕνα πρωῒ σ' αὐτὴ τὴ θέσι πέταξε τὰ μυαλά του στὸν ἀέρα καὶ δὲν ἄφησε τίποτα στὴ γυναῖκά του καὶ τὰ παιδιά του.... Ἡ δύστυχη ὅμως κυρία πρὶν νὰ φύγῃ ἔστησεν αὐτὸ τὸ σταυρό.

Πῆγα κοντὰ στὸν σταυρό, τὸ κεινούργιο μάρμαρο ἔλαμπε στὸν ἥλιο, καὶ ἐκεῖ κοντὰ σ' ἕνα δένδρο μιὰ ἀράχνη μὲ τὴν ἡσυχία της ἔφαινε ἀνάμεσα σὲ δύο κλαριά, λὲς καὶ ἤξερε πῶς δὲν εἶχε πλέον φόβο νὰ τὴν ἁρπάξῃ ὁ ἄνθρωπος αὐτός, ποῦ τὶς μάζευε γιὰ νὰ τοῦ φέρουν τύχη στὰ χαρτιά.

(André Theuriet)

οἵας δήποτε ἐθνικότητος, ἀφωμοιώθησαν τόσον, ὥστε ἠμπορεῖ κανεὶς νὰ ἐκλάβῃ καὶ Ἕλληνας καὶ Μαυροβουνίους καὶ Γάλλους, ὡς γνησίους Ἰταλοὺς Γαριβαλδινούς. Οἱ ἄνδρες τοῦ Ρώμα, χθεσινοῦ καὶ αὐτοῦ ἀρχηγοῦ, ὁ ὁποῖος ἀφῆκε καὶ τίτλους καὶ ἀρχοντιὲς καὶ πλούτη διὰ νὰ ἀδελφωθῇ μὲ τὸν δημοκράτην στρατηγὸν καὶ νὰ ἀγωνισθῇ παρὰ τὸ πλευρόν του, οἱ ἄνδρες, τοῦ Ρώμα, μὲ τὸ ἑπτανησιωτικὸν στοιχεῖον φυσικὰ ἐπικρατέστερον, ἔγειναν, μετεβλάσθησαν, μετουσώθησαν εἰς τύπους Γαριβαλδινοὺς πρώτης τάξεως. Ὅταν κανεὶς ψυχολογῇ καὶ μελετᾷ τὴν τυφλὴν ἐμπιστοσύνην καὶ τὴν μεγάλην γοητείαν, τὴν ὁποίαν ἀσκεῖ τὸ ὄνομα τοῦ Γαριβάλδη εἰς ὅλους ἐδῶ, ἐννοεῖ πῶς τὸ ὄνομα αὐτὸ κατώρθωσε τὸ μέγα καὶ γιγάντιον ἔργον τῆς ἑνώσεως τῆς Ἰταλίας.

Μὲ τοιούτους ἄνδρας καὶ μὲ τοιοῦτον ἀρχηγὸν θὰ ἀγωνισθῶ καὶ ἐγώ, Ἄννα, ὡς ἀληθινὸς στρατιώτης ὡς ἀληθινὸς ὑπέρμαχος τῶν ἀδικουμένων καὶ τῶν δούλων. Ὅλαι αἱ κατὰ τοῦ πολέμου θεωρίαι τῶν διαφόρων Ἀμερικανῶν σοφῶν καὶ ἱεροκηρύκων μας, ὅλα τὰ ἀντιπολεμικὰ ἐπιχειρήματα τῆς κ. Λαΐν π΄πτουν, λησμονοῦνται, χάνονται εἰς τὸ στρατόπεδον αὐτό, μὲ τοὺς συντρόφους καὶ μὲ τοὺς ἀρχηγοὺς αὐτοὺς, τῶν ὁποίων αἱ μορφαὶ φέρνουν τὴν σφραγίδα τοῦ σιδήρου καὶ ἴχνη πληγῶν ἐπουλωμένων, ὡς φέρουν καὶ κάτι τὸ συμβολίζον τὴν ἀληθινὴν θρησκείαν τῆς αὐταπαρνήσεως καὶ τῆς ἀλληλεγγύης.

Ὅ,τι δήποτε καὶ ἂν συμβῇ δὲν θέλω νὰ νομίσῃς, Ἄννα, ὅτι ἀπὸ φόβον μήπως ἐμειώθη ἡ πρὸς ἐμὲ ἐμπιστοσύνη σου καὶ ἡ πρὸς τὸν χαρακτῆρά μου ἐκτίμησίς σου, ἐπεδίωξα τὸν κίνδυνον καὶ ἐξετέθην εἰς τὸν θάνατον. Ἐὰν ἐνόμιζα, ὅτι δὲν ὤφειλα νὰ κάμω ὅ,τι κάμνω, βεβαίως τὴν στιγμὴν αὐτὴν δὲν θὰ εὑρισκόμην ἐδῶ. Εἶμαι εὐχαριστημένος ἀπὸ ὅ,τι συνέβη, διότι εὑρέθην εἰς τὴν ἀνάγκην, νὰ μελετήσω περισσότερον τὸν ἑαυτόν μου καὶ νὰ ἐννοήσω πολλὰ πράγματα, τὰ ὁποῖα ἕως τώρα ἔμειναν κάπως σκοτεινὰ καὶ ἀκατάληπτα μέσα εἰς τὴν ἀντίληψίν μου.

Δὲν σὲ ἀποχαιρετῶ, διότι δὲν ἔχω καμμίαν κακὴν προαίσθησιν. Δὲν σοῦ κρύπτω ὅμως ὅτι τὴν στιγμὴν αὐτὴν αἰσθάνομαι ὡς νὰ εἶμαι ξένος ὀλίγον πρὸς τοὺς ἰδικούς μου καὶ συγγενῆς μᾶλλον πρὸς τοὺς ἀγνώστους, ἐν τῷ μέσῳ τῶν ὁποίων εὑρίσκομαι. Ἀπλούστατα ὑφίσταμαι καὶ ἐγὼ τὴν ἐπιρροὴν τοῦ περιβάλλοντος καὶ τὸ κόκκινον ὑποκάμισον μοῦ φαίνεται ὡς νὰ εἶναι τὸ ἔνδυμα, τὸ ὁποῖον ἐφόρεσα εἰς ὅλην μου τὴν ζωήν.

Αἱ σάλπιγγες μᾶς καλοῦν εἰς τὰ ὅπλα. Λέγεται ὅτι ἐδόθη διαταγὴ νὰ καταλάβωμεν τὸν ὑπὲρ τὸ Ἀμασλὰρ ἀντικρυνόν μας λοφίσκον, ἀπὸ τοῦ ὁποίου, φαίνεται, θὰ πολεμήσωμεν τὰς ἐπερχομένας τῶν τούρκων λεγεῶνας. Καλὴν ἐντάμωσιν, Ἄννα».

Ἐδῶ ἐτελείωναν αἱ σημειώσεις τοῦ νέου Μεμιδὼρ πρὸς τὴν γυναῖκά του. Τὰς ἀνέγνωσε δύο καὶ τρεῖς φορὰς μὲ ἓν αἴσθημα χαρᾶς, ἀλλὰ καὶ μεταμελείας, διότι τόσον τὸν εἶχεν ἀδικήσει, τόσον τὸν εἶχε παραγνωρίσει. Ἰδίως, διότι τὸν ἀντελαμβάνετο τόσον ἀληθινὸν καὶ εἰλικρινῆ, ὡς εἶχε ψυχολογήσει καὶ μελετήσει τὸν ἑαυτόν του καὶ διότι ἡ ψυχολογία ἀκριβῶς αὐτὴ τὴν ἐβοήθει νὰ κρίνῃ καὶ τοὺς ἄλλους, οἱ ὁποῖοι εἶχαν καταληφθῇ ὑπὸ τοῦ πανικοῦ μετὰ τὰς πρώτας ἀποτυχίας τῶν συνόρων.

Ἦτο βυθισμένη ἀκόμη εἰς τὰς σκέψεις της αὐτάς, ὅταν ἡ γραῖα Μεμιδώρ, παρὰ κάθε μεταξύ των ἐθιμοτυπίαν, χωρὶς κἂν νὰ κτυπήσῃ τὴν θύραν, ἐρρίφθη μέσα εἰς τὸ δωμάτιον, κλαίουσα καὶ γελῶσα ταὐτοχρόνως, χωρὶς νὰ ἠμπορῇ νὰ ἀρθρώσῃ λέξιν, ἐντελῶς ἐκτὸς ἑαυτῆς.

Ἡ Ἄννα ἐπετάχθη ἀπὸ τὴν θέσιν της καὶ ἐπλησίασε τὴν μάμμην τοῦ συζύγου της, τὴν ὁποίαν προσεπάθει νὰ καθησυχάσῃ.

Ἠννόησεν ὅτι εἶχεν εἰδήσεις διὰ τὸν ἔγγονόν της. καὶ ὅτι αἰτία τῆς συγκινήσεώς της ἦσαν αἱ εἰδήσεις αὐταί. *Ὁ Νῖκος ἔρχεται*, τῆς εἶπε τότε. Βλέπετε ὅτι εἴχετε ἄδικον νὰ ἀπελπίζεσθε.

— Πῶς ἔρχετε, ἀφοῦ εἶναι πληγωμένος, εἶπεν ἡ γραῖα μὲ λυγμούς. Πληγωμένος μάλιστα εἰς τὴν κεφαλήν....

Ἔρχεται, τοὺς φέρουν, ἀπήντησεν ὁ κ. Δούκλ, ὁ ὁποῖος εἰσῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιον μὲ ἓν τηλεγράφημα εἰς τὸ χέρι. Μάλιστα τοὺς φέρουν. Αὐτὰ εἶναι εἰδήσεις ἐπίσημοι. Ἀλλὰ ἔχομεν καὶ κατ' εὐθεῖαν τηλεγράφημα ἀπὸ τὸν Νῖκον.

ΣΥΝΤΑΓΑΙ

Κροκέτες ρύζι. Βράζετε μὲ νερὸ 100 δράμια ρύζι, τόσον πολὺ ἕως ὅτου νὰ λυώσῃ, τὸ ἀφήνετε ἔπειτα ἐπάνω εἰς χόβολη ἢ μέσα εἰς ἐλαφρὸν φοῦρνον νὰ στεγνώσῃ. Ἔχετε βράσει γάλα καὶ ὀλίγον κατ' ὀλίλον χύνετε τὸ γάλα σας καὶ ζυμόνετε τὸ βραστὸν ρύζι μέχρις οὗ ἀποτελέσῃ μίαν ζύμην εὔπλαστον. Προσθέσατε εἰς τὴν ζύμην ἕνα κρόκον αὐγοῦ καὶ τὸ ἀνάλογον ἅλας. Ἐὰν δὲν ἔχετε μικρὲς φόρμες γεμίζετε ἀνὰ ἓν φλιτζάνι τοῦ καφὲ ἀπὸ τὴν πάσταν σας καὶ κάμνετε εἰς τὸ μέσον ἓν κενὸν καὶ τὸ γεμίζετε ἢ μὲ πουλὶ ψητὸ ψιλοκομένο ἢ μὲ jambon. Βγάζετε ἔπειτα τὰς κορκέτες σας ἀπὸ τὸ φλιτζάνι, ἔχετε κτυπήσει τὸ ἄσπρον τοῦ αὐγοῦ, τὰς περνᾶτε ἀπὸ αὐτὸ καὶ ἔπειτα ἀπὸ ψύχα ψωμὶ τριμμένο καὶ τηγανίζετε εἰς ἄφθονον βράζον πάχος ἢ βούτυρον. Σερβίρετε μὲ σπανάκι πουρέ

ΔΙΑ ΤΗΝ ΚΑΛΤΣΟΜΗΧΑΝΗΝ ΤΗΣ ΟΡΦΑΝΗΣ ΚΟΡΗΣ

Ἡ κ. Ἑλένη Γ Σκουζὲ δο. 10
Ἡ κ. Ἀσπασία Ν.Χ. Κυριάκου ἐκ Κωνσταντζας φρ. 2
Ἀνώνυμος. . . . . δρ. 5

ΤΑ ΒΙΒΛΙΑ ΤΗΣ ΑΥΓΗΣ

Ἡ **Χειραφετημένη** καὶ ἡ **Μάγισσα** εἶναι δύο πρῶτα ἔργα τῆς ὑπὸ τὸν τίτλον: Τὰ **Βιβλία τῆς Αὐγῆς** τριλογίας τῆς κ. Καλλιρρόης Παρρέν.

Εἰς τὰ μυθιστορήματα αὐτὰ μελετᾶται καὶ εἰκονίζεται ἡ γυνὴ τῆς παλαιᾶς ἀνατροφῆς ἐν συγκρίσει πρὸς τὴν γυναῖκα τοῦ Νέου κόσμου, τὴν ἀνατρεφομένην μὲ τὸ πρακτικὸν πνεῦμα καὶ τὴν ὀρθὴν τοῦ προορισμοῦ της ὡς ἀνθρωπίνου ὄντος ἀντίληψιν.

Εἰς τὴν «Χειραφετημένην» περιγράφονται ὁ βίος, τὰ ἤθη καὶ ἔθιμα τῆς Κλεως, εἰς τὴν «Μάγισσαν» ὁ βίος τῶν Ἀθηνῶν κατὰ τὰς ἡμέρας τῶν Ὀλυμπιακῶν ἀγώνων. Καὶ τὰ δύω συγκινοῦν, συγκλονίζουν, τέρπουν καὶ διδάσκουν. Ἀνατέμνουν τὴν γυναικείαν καρδίαν καὶ δίδουν πλήρη ἰδέαν τῶν πλεονεκτημάτων τῆς νέας ἐπὶ τῆς παλαιᾶς ἀνατροφῆς.

Ἕκαστον ἐκ τῶν βιβλίων τούτων ἀποτελεῖται ἀπὸ 400 περίπου σελίδας καὶ τιμᾶται διὰ τὰς Ἀθήνας δρ. 3, διὰ τὰς ἐπαρχίας 3.50 καὶ διὰ τὸ ἐξωτερικὸν 3 φρ. χρ.

Πᾶσα αἴτησις ἀπευθύνεται πρὸς τὴν κ. Κ. Παρρέν, ὁδὸν Πανεπιστημίου, 27 Ἀθήνας καὶ συνοδεύεται ὑπὸ τοῦ ἀντιτίμου

ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΝΤΑΙ θερμῶς αἱ κ. κ. συνδρομήτριαί μας, αἱ καθυστεροῦσαι τὰς συνδρομάς των μέχρι σήμερον νὰ σπεύσουν εἰς ἐξόφλησιν τῶν καθυστερουμένων. Τὴν αὐτὴν παράκλησιν ἀπευθύνομεν καὶ πρὸς τὰς κ. κ. ἀνταποκριτρίας καὶ ἀνταποκριτάς μας,